

Lausunto Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle liittyen Impivaaran ampumaratayhdistys ry:n ympäristölupahakemukseen (TuuDno-2023-1654) ampumaratatoiminnalle.

ASIA

Nurmijärven kunnan lausunto Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle lausuntopyyntöön (235/11.01.00/2026) liittyen.

LAUSUNNON ANTAJA

Nurmijärven kunta
Keskustie 2 b
01900 Nurmijärvi
Yhteyshenkilö:
Kati Vinkki, ympäristöasiantuntija
kati.vinkki@nurmijarvi.fi
Puh. 040 317 4622

Lähtötiedot

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus pyytää Nurmijärven kunnan lausuntoa Impivaaran ampumaratayhdistys ry:n ympäristölupahakemuksesta ampumaratatoiminnalle. Lausuntoa on pyydetty viimeistään 30.3.2026 mennessä.

Ampumaradan sijainti

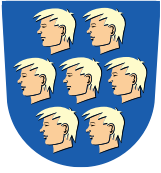
Ampumarata sijaitsee kiinteistöllä 543-401-32-69, osoitteessa Hangonväylä 147, 05200 Rajamäki.

Luvitettava toiminta ja taustatiedot

Impivaaran ampumaratayhdistys ry (y-tunnus 3452172-8, Salkolantie 3, 01900 Nurmijärvi, iary@impivaara.net) on laittanut 7.7.2023 Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle vireille ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen hakemuksen ampumaradan toiminnasta. Hakemusta on täydennetty 26.6.2025, 27.6.2025, 18.9.2025 ja 27.1.2026.

Ampumaradalla käytetään kaikkia metsästyksen ja urheiluammuntaan tarkoitettuja luotiaseita (muun muassa kivääri, pienoiskivääri, pistooli, pienoispistooli, revolveri, pienoisrevolveri, pistoolikarbiini) sekä näitä vastaavia viranomaisen työkäytössä olevia aseita. Alueelle tulee 25 ja 50 m lajiradat, joilla voidaan ampua toiminnallista ammuntaa. 50 m lajiradan yhteyteen tulee myös 75 m ampumapaikka. Vuosittaiseksi kokonaislaukausmääräksi haetaan 270 000 laukausta. Ampumaradan käyttöajoiksi esitetään klo 9–21 ja erityistilanteissa, kuten kilpailuissa, klo 8–22.

Tiedot toiminnasta ja sen aiheuttamista päästöistä on esitetty lupahakemuksessa. Ampumaratatoiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät meluun sekä luotien sisältämien raskasmetallien mahdollisiin vaikutuksiin ympäristössä. Melumallinnuksen mukaan toiminnasta ei aiheudu ampumaratamelulle asetettujen enimmäisäänitason ohjearvojen ylitystä asuin- ja vapaa-ajanrakennusten alueilla tai luonnonsuojelualueilla. Ampumarata sijaitsee Rajamäen 1E-luokan

pohjavesialueella. Radalle tulee ampumasuuntaan tausta- ja sivuvallit. Suotovesiä ja pohjavettä esitetään tarkkailtavaksi. Tarkemmat tiedot päästöistä on esitetty hakemuksessa.

Ampumaratojen yhteiskunnallinen merkitys

Ampumaradoilla on merkittävä rooli maanpuolustuksessa, viranomaisten harjoittelussa, metsästäjille sekä ampumaurheilijoille. Ratojen määrä Suomessa on vähentynyt, ja olemassa olevien ratojen ylläpito ja kehittäminen on tärkeää.

Nykyisen hallitusohjelman tavoitteena on turvata Suomen ampumaratojen toiminta ja edistää uusien ampumaratojen perustamista. Lisäksi hallitusohjelman mukaan tavoitteena on, että Suomessa on vuosikymmenen loppuun mennessä noin 1 000 ulkoampumarataa.

Ampumaratojen aiheuttamat ympäristövaikutukset

Ampumaratatoiminnalla on riski aiheuttaa pitkällä aikavälillä maaperän pilaantumista pääasiassa maaperään kertyneiden haitta-aineiden, lähinnä raskasmetallikertymien vuoksi.

Ampumaradan sijaitessa pohjavesialueella on lisäksi riskinä, että raskasmetallit liukenevat pohjaveteen aiheuttaen sen pilaantumisen. Haitta-aineiden kulkeutumisen riskin hallinta on keskeistä pohjaveden pilaantumisen hallinnan kannalta.

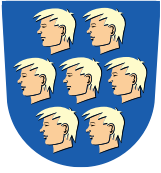
Lisäksi ampumaradoista voi aiheutua meluhaittaa, sillä laukausten ääni voi häiritä lähialueen asukkaita, yrityksiä ja eläimiä ja haitata alueen virkistyskäyttöä.

Rajamäen ampumarata

Ampumatoiminta radalla alkoi v. 1983, josta lähtien ampumatoimintaa on ollut satunnaisesti ja epäsäännöllisesti. Ympäristölupahakemus liittyy olemassa olevan ampumaradan muokkaamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Ampumaradalla ei ole tiedossa aiempia lupia, mutta toiminnan laajentuessa säännölliseksi sen ympäristövaikutukset ja lupatarpeet korostuvat.

Ampumarata ei ole sen tähänastisen aiemman historian aikana ollut ympäristölupaa hakevan Impivaaran ampumaratayhdistyksen hallinnoima, eikä hakija ole aiemmin harjoittanut paikalla ampumatoimintaa.

Rajamäen ampumaradan suunnitellun toiminnallisen ammunnan aloittamisen myötä radasta on tulossa merkittävä paikallinen harjoittelupaikka reserviläisille, metsästäjille sekä viranomaisille. Tämä tukee hallitusohjelman tavoitetta ulkoampumaratojen lisäämiseksi Suomessa.

Ympäristölupahakemuksen mukaan ampumarataa lähimmät rakennukset sijaitsevat noin 850 metrin päässä rata-alueelta kaakkoon. Ampumasuunta on luoteen ja idän välillä, jossa lähimpiin rakennuksiin on matkaa noin 1 200 metriä. Rata-alue sijaitsee I Salpausselän reunamuodostumassa olevassa supassa, ja sitä ympäröivät kaikissa suunnissa 10 metrin korkuiset rinteet.

Ampumarata sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn valtatie 25 tuntumassa ja kiinteistölle kulkeminen on suunniteltu tapahtuvan kyseisellä valtatiellä sijaitsevan liittymän kautta.

Melu

Ampumaradalla on keväällä 2023 tehty melumallinnus, jonka mukaan toiminnasta ei aiheudu ampumaratamelulle asetettujen enimmäisäänitason ohjearvojen ylitystä asuin- ja vapaa-ajanrakennusten alueilla tai luonnonsuojelualueilla. Alueen maastonmuotojen vaikutuksesta ampumatoiminnan meluvaikutukset rajautuvat verraten pienelle alueelle, joka on jo ennestään ihmistoiminnan vaikutusten alaista.

Ampumaradan aiheuttama melu saattaa kantautua lähistöllä kulkeville ulkoilureiteille, ja rataa lähimmissä kohdissa reiteille kuuluva melu voi olla paikallisesti ja hetkellisesti voimakasta. Ampumamelu on kuitenkin satunnaista ja jaksottaista eikä aiheuta jatkuvaa rasitetta reittien käyttäjille.

Haitta-aineiden hallinta

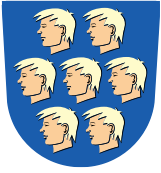
Radan muokkaaminen toiminnallisemmaksi edellyttää muutoksia ampumaradan rakenteisiin. Vallirakenteet toteutetaan siten, ettei luonnonrinteisiin päädy luoteja tulevan toiminnan seurauksena. Rakennettavat vallit pohjustuksineen suunnitellaan niin, että vallien maa-aines voidaan tulevaisuudessa mahdollisimman helposti poistaa ja kuljettaa puhdistettavaksi toiminnallisen ammunnan loputtua.

Ampumaradalle suunniteltujen sivu- ja taustavallien suojausrakenteiden ansiosta myös haitta-aineiden kulkeutumisriski radan ympäristöön on arvioitu laukausmäärillä hallittu. Rajamäen ampumaradalla ei harjoiteta haulikkoammuntaa, joka on ympäristölle haitallisin ampumalaji.

Koska Rajamäen ampumarata sijaitsee Rajamäen 1E-luokan pohjavesialueella, niin ampumaradalla tullaan toteuttamaan BAT-oppaan mukaista ampumaradan riskitasoa parempia riskinhallintakeinoja.

Kaavoitus

Rajamäen ampumaradalla voimassa oleva kaava on Hyvinkään kylän harjualueiden osayleiskaava, jossa alue on merkitty erityisalueeksi (E), ja ampumaratatoiminta on kaavan mukaista. Rata-alue ei sijaitse asemakaavoitetulla alueella eikä sitä ole merkitty Uudenmaan maakuntakaavaan. Lisäksi alueella on vireillä Rajamäen osayleiskaava.

Luonto

Kolmen kilometrin säteellä ampumaradalta sijaitsee kaksi luonnonsuojelualuetta. Kalkkilammi-Sääksjärven Natura 2000-alue sijaitsee noin 600 metrin päässä ja yksityinen luonnonsuojelualue Altian Kurkisuo sijaitsee noin 2,4 kilometrin päässä ampumaradalta.

Ympäristölupahakemuksen mukaan ampumaradan toiminnalla ei katsota olevan vaikutusta luonnonsuojelualueisiin tai niiden suojeluperusteisiin. Ampumarataa ympäröivien rinteiden ja Natura-alueesta poispäin kohdistuvan ampumasuunnan ansiosta suojelualueelle ei kuulu ampumatoiminnan ohjeavot ylittävää melua.

Hakemuksen mukaan radalta ei päädy pintavesiä ympäristöön, ja pohjavesialueen vettä purkavan akviferityypin sekä ampumaradan ja Natura-alueen välissä olevan vedenjakajan vaikutuksesta ampumarata-alueelta peräisin olevaa pohjavettä ei päädy suojelualueelle. Maaperä- ja pohjavesitutkimukset toteutettiin joulukuussa 2025, eikä pohjavedessä havaittu ampumaradoille tyypillisiä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Maaperätutkimuksen tulokset ovat ympäristölupahakemuksen liitteenä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen analysoitavina.

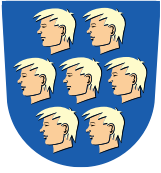
Alueelle toteutettiin luontoselvitys keväällä 2025. Selvityksessä ei havaittu luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia luontotyyppejä. Silmälläpidettävää ahokissankäpälää havaittiin 50 metrin lajiradalla, ja rata-alueella havaittiin komealupiinia, joka on kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji. Luvanhakija on siirtänyt haittojen lieventämistoimina ahokissankäpälät paremmille kasvupaikoille ja lisäksi ryhtyy toimiin komealupiinin hävittämiseksi alueelta.

Ampumarataa ympäröivät metsät ovat talousmetsiä ja luonnontilaltaan heikentyneitä. Näin ollen uhanalaisuuden arviointia ei katsota tarkoituksenmukaiseksi. Ampumaradan toiminnan vaikutusten ei arvioida myöskään vaikuttavan ympäröiviin luontotyyppeihin tai niiden kasvillisuuteen. Pitkän välimatkan vuoksi toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta myöskään suojelualueisiin.

Ampumaratatoiminnasta johtuvalla melulla voi sen sijaan olla linnustoa karkottava vaikutus. Vaikutukset arvioidaan kuitenkin paikallisiksi ja ne kohdistuvat tavanomaisiin ja elinvoimaisiin lajeihin. Toisaalta ampumaratatoimintaa on alueella ollut jo pitkään, ja linnusto ajan myötä sopeutuu toimintaan.

Vaikka kyseessä on ympäristönsuojelulain näkökulmasta uusi toiminta, on radalla ollut ampumatoimintaa samalla paikalla usean vuosikymmenen aikana, ja vaikutusten osalta kyse on siten käytännössä vanhasta toiminnasta. Alueella olevan lajiston voidaan olettaa tottuneen ampumaradan toimintaan.

Radalla jatkossa tapahtuvan vallien rakentamisen myötä tehtävä maanmuokkaus on pientä, ja kohdistuu jo ennestään avoimeen ja kasvittomaan alueeseen.

Kunnan lausunto

Kunta katsoo, että ampumaratatoiminnalle on perusteltu yhteiskunnallinen ja paikallinen tarve.

Luvan hakijan tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden turvaamiseen ja laadun tarkkailuun, koska ampumarata sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella. Lisäksi tulee huomioida Uudenmaan elinvoimakeskuksen lausunto turvallisen kulkuyhteyden järjestämisestä ampumaradalle.

Nurmijärven kunta pitää ampumaratahanketta tärkeänä ja puoltaa Impivaaran ampumaratayhdistys ry:n ympäristölupahakemusta. Luvan myöntämisen yhteydessä tulee huomioida se, että melu- ja ympäristöhaittojen hallintatoimet ovat riittävät.